

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABO MENTUL

Pentru Austro-Ungaria
pe un an fl. 10; pe
an fl. 6; pe 1/2 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 și 2 săptămâni: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a să plă-
tăte.

Scrisori nerăscutate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

ALEGEREA DE EPISCOP.

Insemnătatea alegerii de Episcop al Aradului este a se privi din două puncte de vedere. Întâiu: s'a pus capăt unui sistem pe care cel mai bun și mai desinteresat fi al bisericii și singurele elemente de luptă națională în Diecesă l'au combătut cu înverșunare de un lung șir de ani. A doua: asupra candidaturii nou alesului au căzut de acord fii de al bisericii învrăjbiți tot de un șir întreg de ani. A fost adică destul ca Ioan Mețianu să nu mai fie în Arad, și o parte însemnată a susținătorilor sistemului trecut să abandoneze „neamurile” și să intre în luptă alături de aceia, pe cari i-a combătut numai împinși d'o situație octroată lor de atotputernicia și absolutismul fostului Episcop.

Această alegere însemnează însă mai presus de toate pacea în eparhia Aradului. Avem adevărat cele mai sigure informațiuni și amănunte despre planul „neamurilor”. Dacă învingeau ca candidatul lor, nu program de muncă erau să desvoalte, ci o acțiune de absolută exterminare a tuturor persoanelor cari nu adoptă cu ochi închiși „sistemul” lor. Protopopii erau să fie luați la goană, cu banii bisericii erau să înființeze bancă, să speculeze în chipul desastros cum „administrează” moșiile bisericesti cumpărate în protopopiatele Lipovei și Timișoarei, erau să înființeze în Arad, zice-se, ziar cotidian, în care ei, subsidiarii, deținătorii tuturor sinecurelor să ne dăscălească pe noi falșii naționaliști cum ne-au numit pentru că consecuenții luptei purtate de cincisprezece ani, amicii nostri n'au mai voit să tolereze sistemul de până acum.

Câtă dreptate au avut amicii nostri și cât de mult ei interpretau sentimentul adevărat obștesc rezultă fără pic de îndoială din însuși rezultatul alegerii. Sinodul, ales după sprânceană, acel sinod, în care episcopul Mețianu era stăpân absolut, s'a rostit și el în contra perpetuării sistemului de până acum. Ear' aceasta chiar în fața metropolitului și cu toate ademenirile și împotriva selbaticeii campanii ce ziazele „Gazeta”, „Controla” și „Tribuna”, ajutate de anume pamflete, duceau în contra noastră, cei amenințați cu focul adului pentru că combatem candidatura reprezentantului „neamurilor”. I-și puseseră în joc autoritatea falnicul president de odinioară, Dr. Rațiu; eșita pe teren dl Dr. Murășianu, scos-au în luptă pe Barcianu—Controla și pe faimosul pamfletist, și cu toată extraordinara lor sfortare, însuși înaltpreasfinția Sa metropolitul Mețianu trebui să anunțe că toate s'zadarnice, reprezentanții eparchiei au condamnat fără drept de apel sistemul prece-

nisat de cei pe cari li ridicase la demnitate și mai ales li împărtășise de însemnate beneficii.

Și s'a ales acela, pe care aderenții fostului sistem mai ales l'au prigoniți, căci după lungi frământări și debateri animate, majoritatea Sinodului a decis a alege în scaunul episcopesc pe P. C. Sa vicarul Iosif Goldiș, împotriva căruia dacă luptă am dus și noi, a fost numai până ce forul superior bisericesc nu l'a absolvat de acuza grea ce se formulase împotriva-i. Respectuos și către instituțiile bisericesti, din momentul în care metropolitul, doi episcopi și doi archimandriți l'au absolvat, nu l'am mai combătut, căci altminteri ca persoană, și dușmanii lui știu că e om învățat, că a purtat luptă științifică față de Unguri chiar pentru latinitatea noastră (când Academia Română îl și proclamase membru corespondent al ei) și mai presus de toate se știe că e om blând și are, cum se zice, „mâni curate”.

Cei cari cunosc împrejurările și starea adevărată a Diecesei Aradului, cei cari știu că față de candidatul neamurilor singur P. C. Sa vicarul Goldiș putea întruni sufragiile majorității sinodului, cu drept cuvânt se bucură de alegere. Pentru că după o epocă plină de frământări, în cari capul diecesei repuseseră pe diecesani cu ajutorul celor importafi, în cele din urmă putem spera acum o eră de înfrățire între fii aceleiași biserici. Putem spera o eră de respect absolut către legile fundamentale ale bisericii noastre, o eră de pace și concordie, în care fii aleși ai Diecesei să lupte nu între dânsii, ci pentru propășirea sfintelor așezăminte ale bisericii noastre naționale, a cărei apărare și respectare noul episcop și-a pus de întâia sa datorie.

Ținându-și jurământul, noul episcop desigur va câștiga și respectul celor cari cu înverșunare l'au certat, ear în istoria noastră bisericască își va înscrie numele alături de prelații cei buni.

Nouă fabrici de maghiarisare. Foile guvernamentale vestesc cu multă bucurie, că legea prin care se cere îngăduirea de a se cheltui 1 milion de fl pentru ridicarea de noi școli „poporale” de stat, lege votată de ambe casele, incurând va fi sancționată. Că se va sancționa nu ne îndoim. Ne îndoim încă că va și avea vr'un efect aceasta nouă risipă de bani. Se vor ridica cu totul 196 școli de stat. Jumătate din acestea renegatul ministru Wlassics le va ridica în comitatele locuite de maghiari și îndeosebi de Români. Aceste nouă comitate sunt următoarele: Cluj și Dobâca, unde se vor zidi 12 edificii școlare, Arad, Hunedoara Murăș-Turda și Ung pe al oșor teritor se vor zidi câte zece institute de maghiarisare, al Sălagiului, care va fi învrednicit cu 8 școli și al Bistrița-Năședului căruia i-se vor impune 5 edificii nouă. Restul din cele 196 școli se împarte între celelalte comitate.

Și ministrul Cultelor a mai avut curajul să zică în expozitul său, că nu voeste maghiarisarea nemaghiarilor ci lățirea învățăturilor. Vai și amar de învățătura ce se va da în cele 196 de școli noue și și mai vai și amar de bieții locuitorii ai acestei țări că:ora li se ia și bucătura din gură pentru a se da pentru scopuri meschine, cum e și maghiarisarea.

O nouă volnicie. Din Timișoara ni se scriu următoarele: În ședința de Vineri a comitetului administrativ al cotelului Timișului s'a debătut și asupra recursului cător'va renegați din consiliul comunal al orașului Biserica albă. Renegații adevărați înaintaseră recurs în contra hotărârii majorității germane, române și sârbești din consiliul comunal, ca protocoalele ședințelor să nu se mai redacteze în limba maghiară ci în cea germană pe care toți o înțeleg. Hotărârea aceasta s'a nimicit la Timișoara și s'a făcut pe plac celor vre-o câți-va șovinști consilierii comunali din Biserica Albă. Nemaghiarii din Biserica Albă sigur nu vor tăcea în urma acestei mare fărâdelegi.

Proces de presă slovac. Vestiserăm la timp că procuratura din Budapesta a pornit proces de presă contra organului slovac „Nár. Noviny”, pentru un extract din articol publicat într-o revistă cehă și al cărei autor, un profesor universitar polon din Cracovia, este iscălit și în aceea revistă și numele lui pomenit de vr'o 20 ori în acel extract. Și totuși judele instructor ceruse redacției „numele autorului”.

Ca „autor”, dar' nu al articulelor și al extractului s'a însinuat dl Iosif Škulický, proprietarul și directorul revistei lunare slovace „Slovenské Pohľady”. Petrectarea finală e fixată pe 12 Iunie, în Budapesta.

IN ONOAREA noului episcop.

Duminecă seara în sala cea mică de la „Crucea albă” un mare număr de deputați sinodali s'au întrunit la masă comună cu nou alesul episcop. În fruntea mesei era sârbătoritul, care la dreapta sa avea pe dl Negreanu (Beiuș). În stânga pe Magnificența Sa dl N. Pap (Oradea-mare), apoi deoparte și de alta protopopii Ignatie Pap, asesor consistorial, Constantin Gurban, George Popovici, Dr. Trăilescu, apoi dnii Dr. Oncu, Veliciu, Mangra, Truța, Paul Pap, Dr. Florian Duma, Dr. Aurel Petrovici, Dr. G. Cosma, Dr. G. Popovici, Dr. Aurel Lazar, Romul Ciorogar, Augustin Beles, Filip Leuca, și alți numeroși deputați sinodali, preoți, învățători și cărturari.

Primul toast l'a rostit dl Dr. N. Oncu, urând nou alesului episcop să restabilească pacea și concordia, de care e atata nevoie în Diecesă.

Preasfinția Sa dl Goldiș, a ținut apoi un discurs întrerupt fiind mai de multe ori de aplauze frenetice. A fșgăduit pace și dragoste de o potrivă pentru toți fii sel sufletesti și a terminat zicând:

„Promit mai presus de toate că în nimic, nici odată, în mod absolutistic nu voi purcede, ci mă voi ține strict de legea sinodalnică atât de frumoasă și care singură

ne arată chipul cum ne putem întâi sfânta noastră biserică națională. Dacă nu așa voi face, nici D-zeu să nu mă trăească!”

Au mai vorbit apoi d. Dr. Trăilescu, energicul și învățatul protopop al Chișineului, care a făcut comparație între ceea-ce credea el ca idealist despre viața bisericască și trista realitate. Dorește ca nou alesul realitatea tristă s'o ajute spre ideal.

După ce au vorbit d-nii protopopi C. Gurban, Ign. Pap și dr. Duma, și M. Ardelean a ținut o vorbire însuflețitoare preotul Terentie Oprean care a talmăcit sentimentul poporului, manifestat îndată după alegere. După-ce a spus ce așteaptă poporul dela nou alesul episcop, a închinat în sănăta-tea deputaților sinodali cari au înțeles dorința poporului și au dat voturile lor d-lui Goldiș. La aclamările publicului, a vorbit Uncheașul cu cunoscuta-i vervă.

Spre orele 11 toți comeseții s'au dus în sala cea mare a „Crucei Albe”, unde era convenirea socială împreună cu dans, aranjată de tinerime. Intrarea în sală a d-lui Goldiș și a deputaților a fost întâmpinată cu lungi aplauze, ear musica a în-tonat marșul lui Mihaiu Viteazul.

Sărbătoritul s'a întreținut în chip amabil cu membrii societății aradane, pe cari li cunoaște pe toți, căci aproape 30 ani a trăit în Arad ca profesor și dignitar bisericesc.

Societatea numai după miezul nopții s'a despărțit.

SINODUL DIN SIBIU.

Sedința dela 30 April v.

La urmă s'a pertractat cererea gimnasiului din Brad pentru o subvenție de 1000 fl. Gimnasiului are lipsă de 1500 fl. ca să-și reguleze salariile ne mai suportabile ale profesorilor, a cerut dar 1000 fl. dela Archidieceasă, 500 dela Arad.

După o discuție mai lungă și avântată la care au luat parte; referentul comisiei financiare Dr. I. Mihu, propunând acordarea ajutorului, apoi Vasile Damian, M. Voileanu, Dem. Cosma, Teodor Pop, și Dr. Ios. Blaga, — s'a votat din fondul școlar 500 fl, iar pentru 500 va fi rugată comisia administrativă a fundațiunii „Saguna” să li voteze, asemenea să va stăruie pe lângă consistoriul din Arad să voteze cele 500 cerute acolo.

Sedința dela 1 Maiu v.

Cererea d lui V. Opit din Brașov de-a putea arangea o colecție în Metropolie în favorul mesei studenților, s'a încuviințat.

Pe lângă conferințele învățător și, se admite înființarea facultativă de reuniuni învățătoresci, cu sfatute, unde învățătorii vor dor, dar nerbligând comunele a suporta și aceste spese.

Comisarii consistoriali la conferințe se intrunesc în Sibiu spre consultare și conferire, înainte de conferințe.

Carte „Teoria și viața” de Dr. Blaga s'a admis ca anul în-cl. VII gimn.

Lropunerea de Dr. Bracian în cauza salarisării metropolitului și prin cele 2 eparchii sufragane, s'a primit. Să dă Consistoriul se pregătească adresa către Congres, înaintându o prin consistoriul metropolitan.

Protopopilor li-s'au luat budget deja pe anul de față câte 500 fl., din venitele si-doxiei, după cum vor încasa-o.

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Vișări,

Nr. 2. Iosif Balan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—3. G. Coșbuc, Versuri și Proză.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Cântece Bănățene.

Nr. 13. E. Hodoș, Cântece Cătanești, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave.

Nr. 15—17. Ios. Balan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nrele viitoare: Cercetări din Istoria Românilor bănățeni de P. Drăgălină.

Partea I. Istoria Banatului Severin până la pluta dela Mohács.

P. II. Severinul sub principii Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiile între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului.

P. IV. Înființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872).

Părțile au să apară pe rând. Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim. Volumele se plătesc numai după-ce au apărut. Direcția.

„Moda Ilustrată“. Redacția și administrația: Strada Sărindar Nr. 11 în București.

Apare în fiecare Sămbătă.

A apărut Nr. 7 din 13 Februarie. Odată cu numărul acesta se imparte un supliment gratuit, care reprezintă un tipar croit de foi noi, fără cusătură îndărăt și cu nasturi în părți în mărime naturală.

Cuprinsul acestui număr e variat și interesant atât în ceea ce privește moda cât și partea literară și lucrul de mână. Se continuă publicarea romanului „Oroberta“ de Leon Barracand.

Prețul abonamentului la „Moda Ilustrată“.

Un an în țară.	Lei 10—	în străinătate.	Lei 13.—
Sase luni	5		6.50
Trei luni	3		3.50

Avis important.

Cererile de abonament trebuie însoțite de un mandat postal sau de valoarea abonamentului în mărime postale.

A apărut nrul 27 din „Floare Albastră“ cu următorul sumar:

Pandurul, C. Sandu. Cântec bohem (poesie, St. O. Iosif. Din Corsica, I. Duscian

Cântecul isvorului (poesie). Stn-Petreanu Note din țeară, S. Voinea. Glas de corn (poesie), D. Nanu. Funcționari... (schită. Săfres' ochii tși (din Heine). I. Neamțu. O carte nouă, Marie Rz. Rubrică veselă Lumpatius. Criminalitate și socialism, Alfred Fouillée Crochiuri din țeară, Snoave Ecouri literare și artistice. etc. etc.

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră“

Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte să poate întrebuița în orice gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspiciuri galantine, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfouri înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se afla de vânzare la Dna Zotti Hodoș. Caransebeș.

„Revista Ilustrată“, în nrul 1 din anul al doilea are următorul bogat sumar:

După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos, Cântec. Poesie de G. Coșbuc. Ornatele (Odăjtele) preoților idolatri. Tipuri de S. P.

Simonu. Când te ved. Poesie de Nițu Din propria ei putere. Novela de G. Simu.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele“ este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „Minnerva“ din Orăștie, edată de d-nii: Iosif Tabăcariu și Ilie Turdășan.

Prețul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

A apărut!!

și se află de vânzare la administrația „Tribuna Poporului“

PRIBEAG

de Ioan Iosif Sceopul,

cu prețul de 75 cr. plus 3 cr. porto postal.

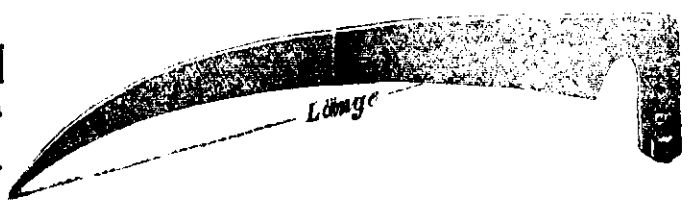
Broșură elegantă și frumoasă și vrednică de celtit.

Carl F. Jicheli, Sibiu

Marca

C. F. J.

Cu garanță pentru fiecare bucată.

Marca

C. F. J.

Cu garanță pentru fiecare bucată.

Lungimea	75	80	85	90 cm
pe bucată	80 cr.	80 cr.	1 fl.	1 fl.

Ori care coasă cumpărată dela mine sub garanță care nu ar corespunde, se primește înapoi, eventual se schimbă, afară dacă coasa a fost bătută (ascuțată) sau întrebuințată.

La cumpărarea de 10 coase deodată se dă o bucată gratis.

Într-un pachet de 5 kilo încăp după lungime cam 6—8 bucăți pentru cari e a se plăti porto postal împreună cu frachtu și provisiune de rambursar 27 cr. pentru prima și cr. 42 pentru ori care altă zonă depărtare.

În decursul acestor 10 ani din urmă mi-am câștigat o clientelă constantă ce crește în toate cercurile pentru comanda de coase, astfel că furnizez coase în toate părțile și cea mai mare parte a economilor numai dela mine comanda coasele în fiecare an.

Grese (Cute) pentru ascuțit 327 3—10

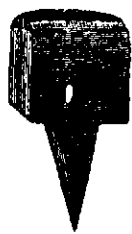
roși pentru chemică	—	—	08 cr.	netezită pentru snă de Bergamos	
neagră vineție pentru naturală	—	—	12 cr.	Marca C. F. J. fl.	—40
Marmoră de Bavaria	—	—	25 cr.		

1

2

3

4

5

Cu garanță pentru sece bucată. Ori oare bucată ce ar fi prea moale sau tare se schimbă cu alta.

Nicoavele pentru coase ca figura	1	2	3
1 bucată	cr. 52	48 cr.	45 cr.

Cloac pentru bătut coasa ca figura	4	à 250	300	fig. 5, à 850 grame.
1 bucată	cr. 45	cr. 50		cr. 55

Toporiște de coase pentru cosit la bucate model Iulius Teuthsch 100 bucăți fl. 45.
Greble de fer pentru cosit la bucate cari se pot întări cu șiroațe pentru toporiști de lemn obișnuite 100 bucăți fl. 60

Primire de prăvălie (Dughian)

Aduc la cunoștința On. public, că am primit prăvălia de manufactură și confecțiune de modă pentru domni și dame precum și de reverenzi pentru preoți dela Dl Iuliu Derestyce care se bucură de cea mai bună reputațiune prin renumele ce și-l'a câștigat în timp de 10 ani dela existența sa în Arad, și o voui conduce mai departe sub firma:

SCHLESINGER LIPÓT

mai nainte Iuliu Derestyce.

În urma experiențelor mele precum și bunelor relațiuni și legături cu diferite fabrici mă pun în plăcuta pozițiune a putea servi Onorata mea clientelă cu cele mai bune lucruri și mai ieftine.

Totodată îmi i-au voe a aduce la cunoștința p. t. domni protopopi și preoți că cu lucrarea a tot felul de odăjdi bisericești prapore, reverenzi etc. am însărcinat pe dl Adamovits Dragolin cu conducerea lucrătoarei pe care am mărît-o eară prețurile le-am scăzut.

Brăne dela 5 fl. până la 5 fl 50 cr. Reverenzi dela 20—30 fl. se pot comanda la mine din stofă de cea mai buna calitate, pentru cea mai bună croiala primesc răspunderea.

Rugând On. public pentru binevoitorul seu sprijin semnez cu distinsă stimă.

Schlesinger Lipót

mai nainte

Iuliu Derestyce.

321 3—4